

به نام خدای بخشنده مهربان

In the name of Allah, the Beneficent, the Merciful.

تخلیل STEELPED

از عوامل مؤثر بر بهره‌وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

گزارشی از فاز ۲
آینده پژوهی عرضه مطمئن گوشت مرغ تا ۱۴۰۴

۱۴۰۲/۱۲/۹

سید علی اکبر عظیمی دزفولی

مکان: سالن شهیدان هوبخت – مؤسسه پژوهشها

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

مؤسسه پژوهش‌های برنامه‌ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

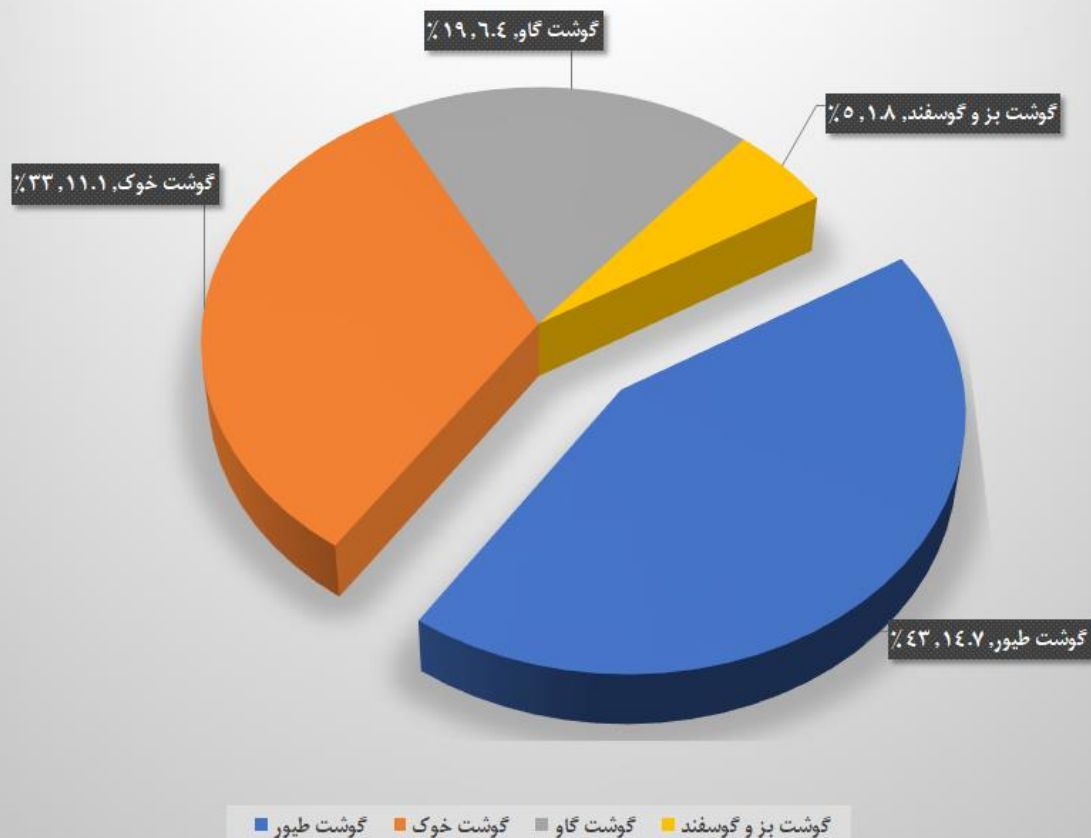
APERDRI

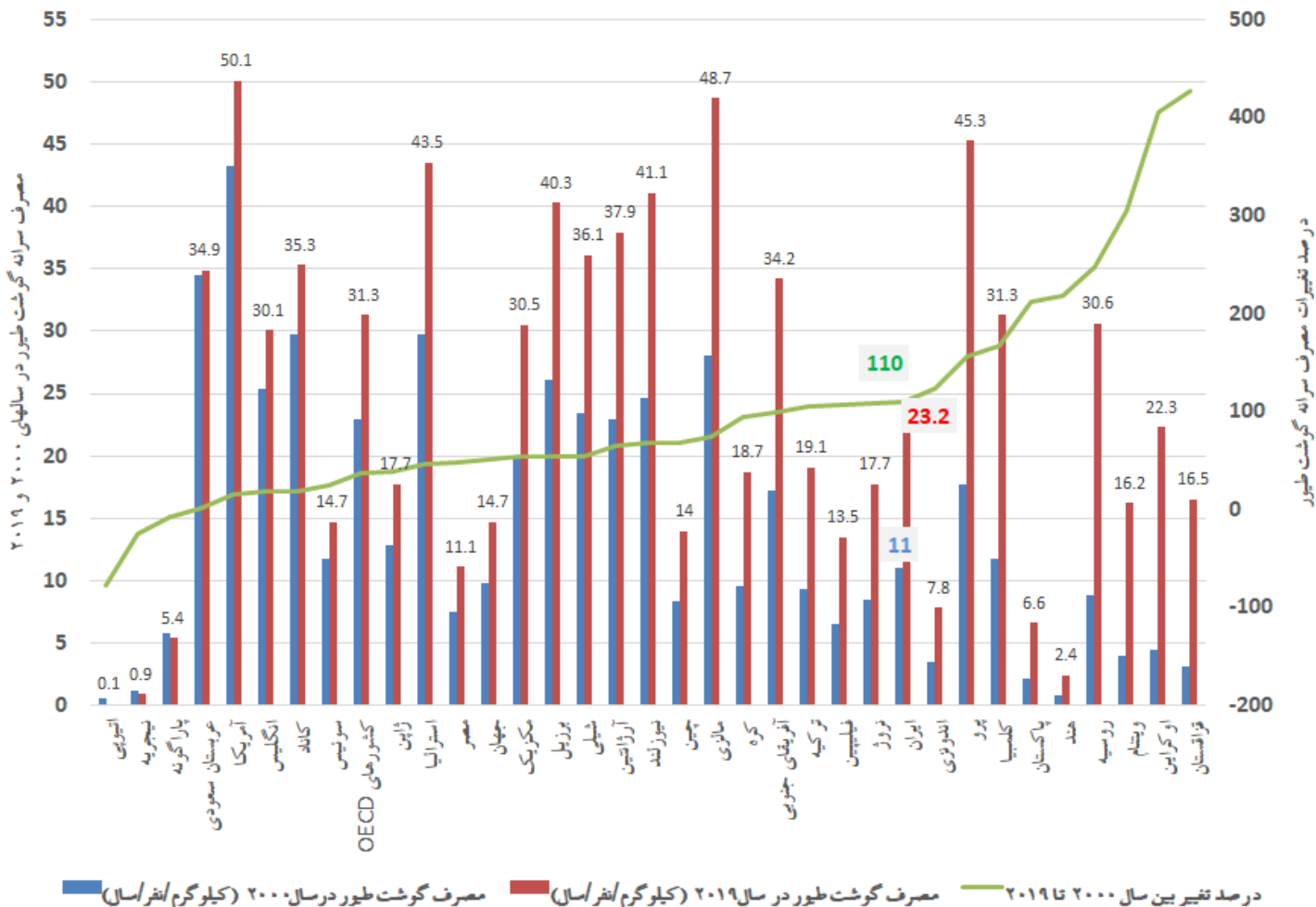
سرفصل مطالب

- ☐ مقدمه
- ☐ معرفی STEEPLED
- ☐ گزارشی از فرآیند اجرای مطالعه
- ☐ نتایج مطالعه
- ☐ پیشنهادات

میزان و سهم مصرف سرانه جهانی انواع گوشت (نفر/کیلوگرم/سال ، درصد) سال ۲۰۱۹

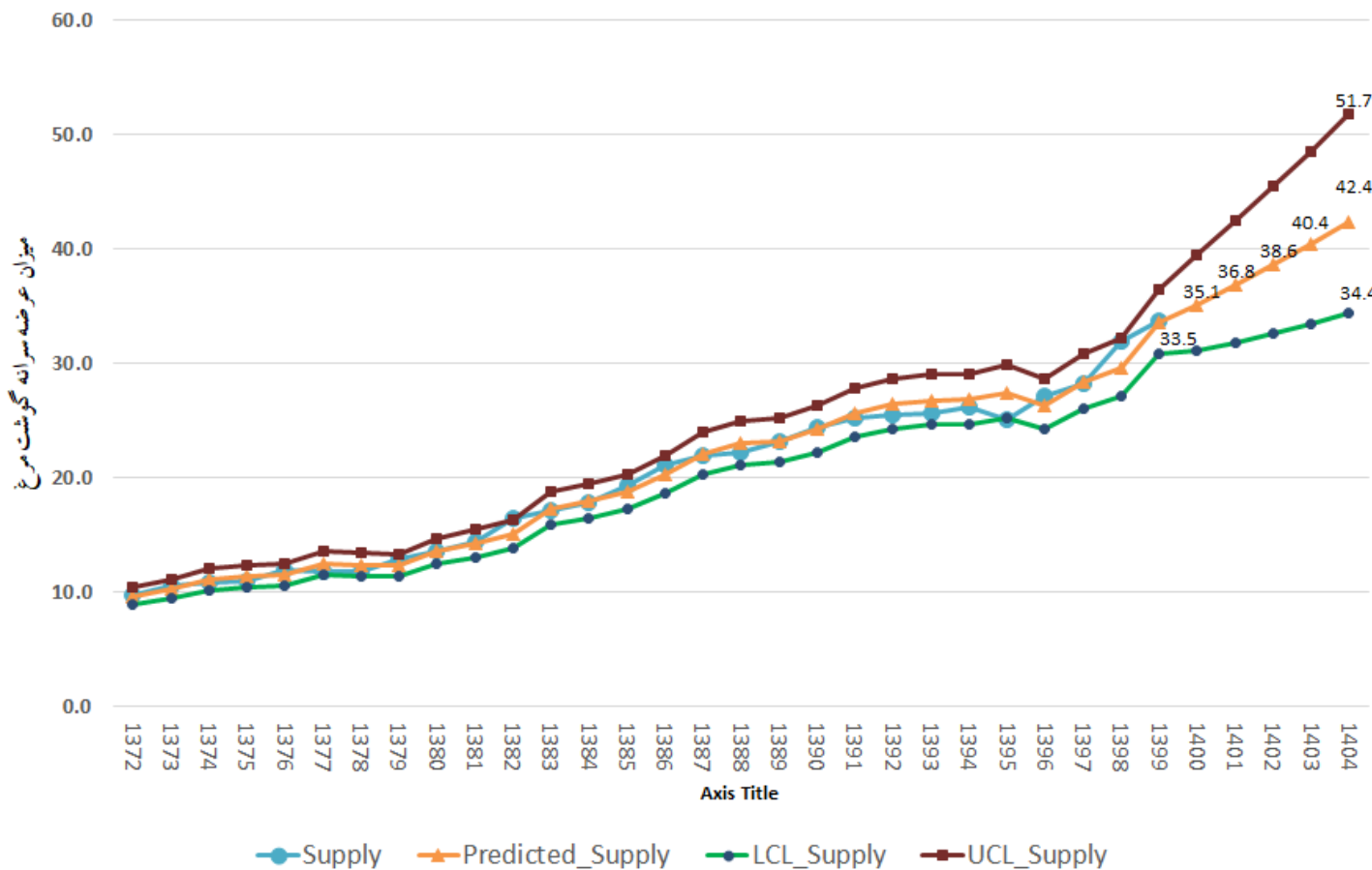
روند مصرف سرانه گوشت طیور منتخب در سالهای ۲۰۰۰ و ۲۰۱۹ و درصد تغییرات آنها

مصرف سرانه گوشت طیور در سال ۲۰۰۰ (کیلوگرم/انفردسال) مصرف سرانه گوشت طیور در سال ۲۰۱۹ (کیلوگرم/انفردسال) درصد تغییر بین سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۹

مقایسه مقدار پیش بینی شده، حد پایین و حد بالای عرضه سرانه گوشت مرغ

بر اساس مدل ARIMA برای سالهای ۱۴۰۰-۱۴۰۴

عرضه مطمئن
گوشت مرغ تا
افق ۱۴۰۴

میانگین قیمت جوجه یکروزه گوشتی طی سال های 1388-1398

تا ۲۰ مرداد ۱۳۹۸

1397

1396

1395

1394

1393

1392

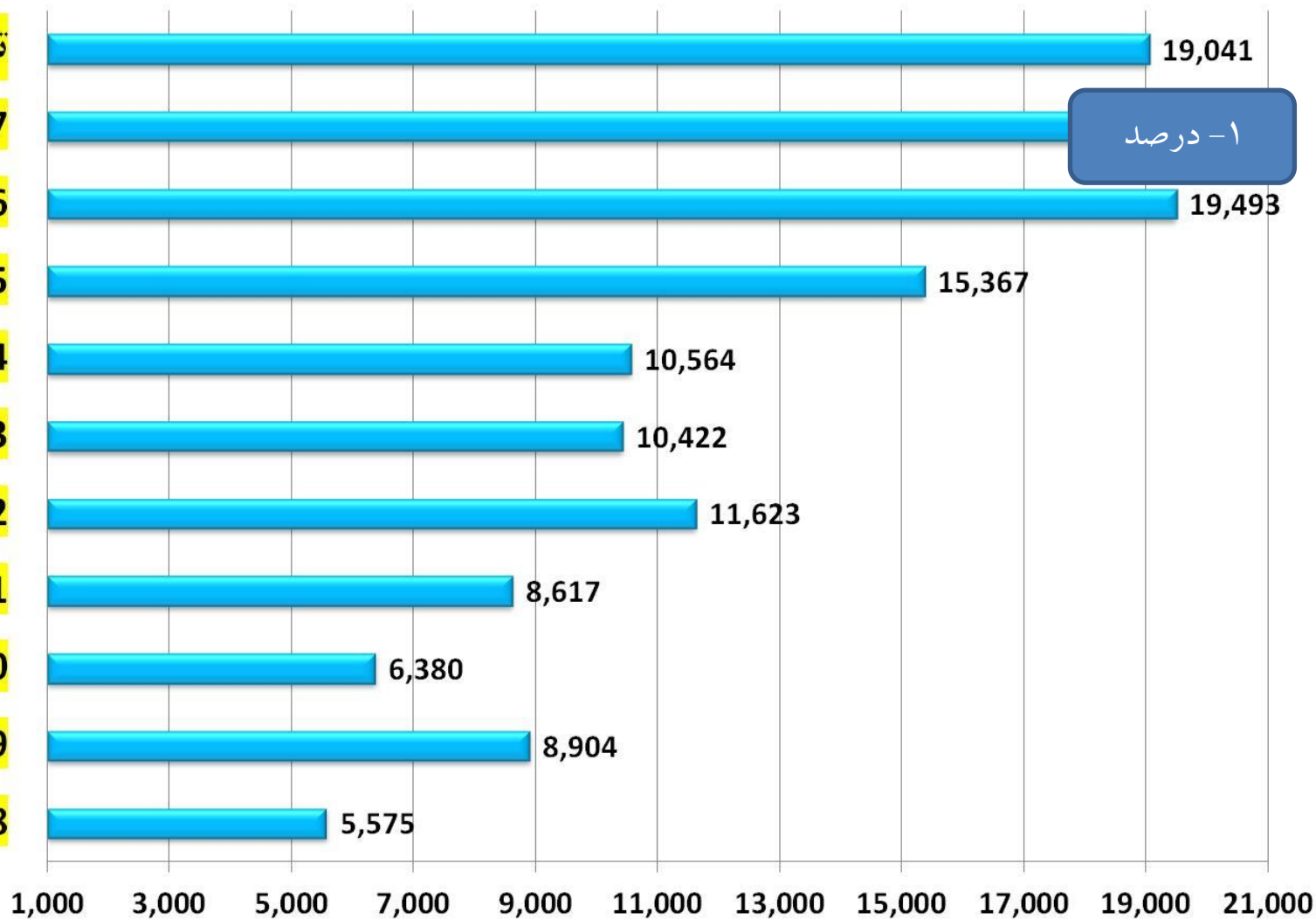
1391

1390

1389

1388

۱- درصد

قیمت جوجه یکروزه گوشتی (ریال)

مقدمه

میانگین قیمت ذرت طی سال های ۱۳۸۸ - ۱۳۹۸

تا ۲۰ مرداد ۱۳۹۸

۱۳۹۷

۱۳۹۶

۱۳۹۵

۱۳۹۴

۱۳۹۳

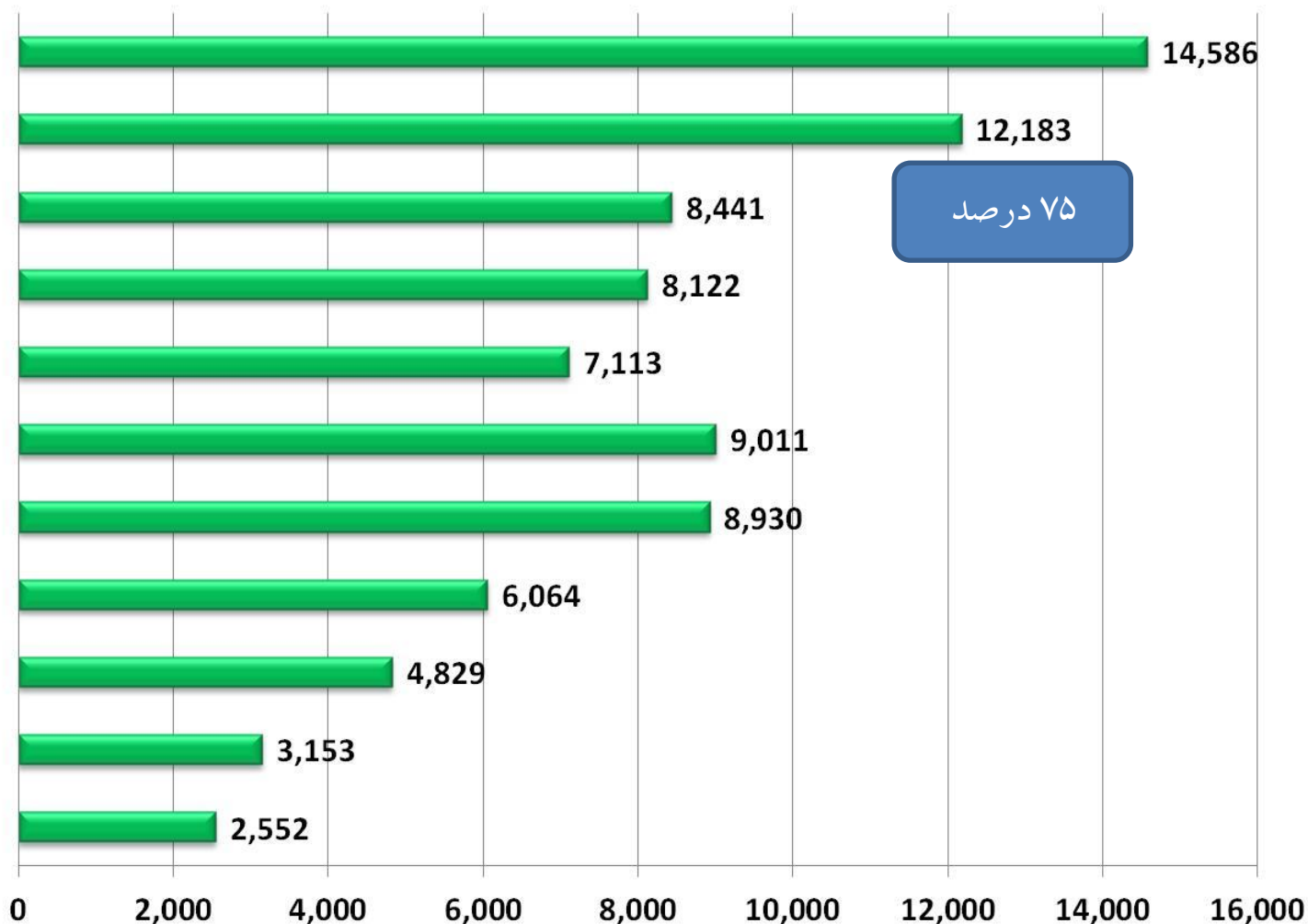
۱۳۹۲

۱۳۹۱

۱۳۹۰

۱۳۸۹

۱۳۸۸

۷۵ درصد

قیمت ذرت (ریال)

مقدمه

میانگین قیمت کنجاله سویا طی سال های ۱۳۸۸ - ۱۳۹۸

تا ۲۰ مرداد ۱۳۹۸

۱۳۹۷

۱۳۹۶

۱۳۹۵

۱۳۹۴

۱۳۹۳

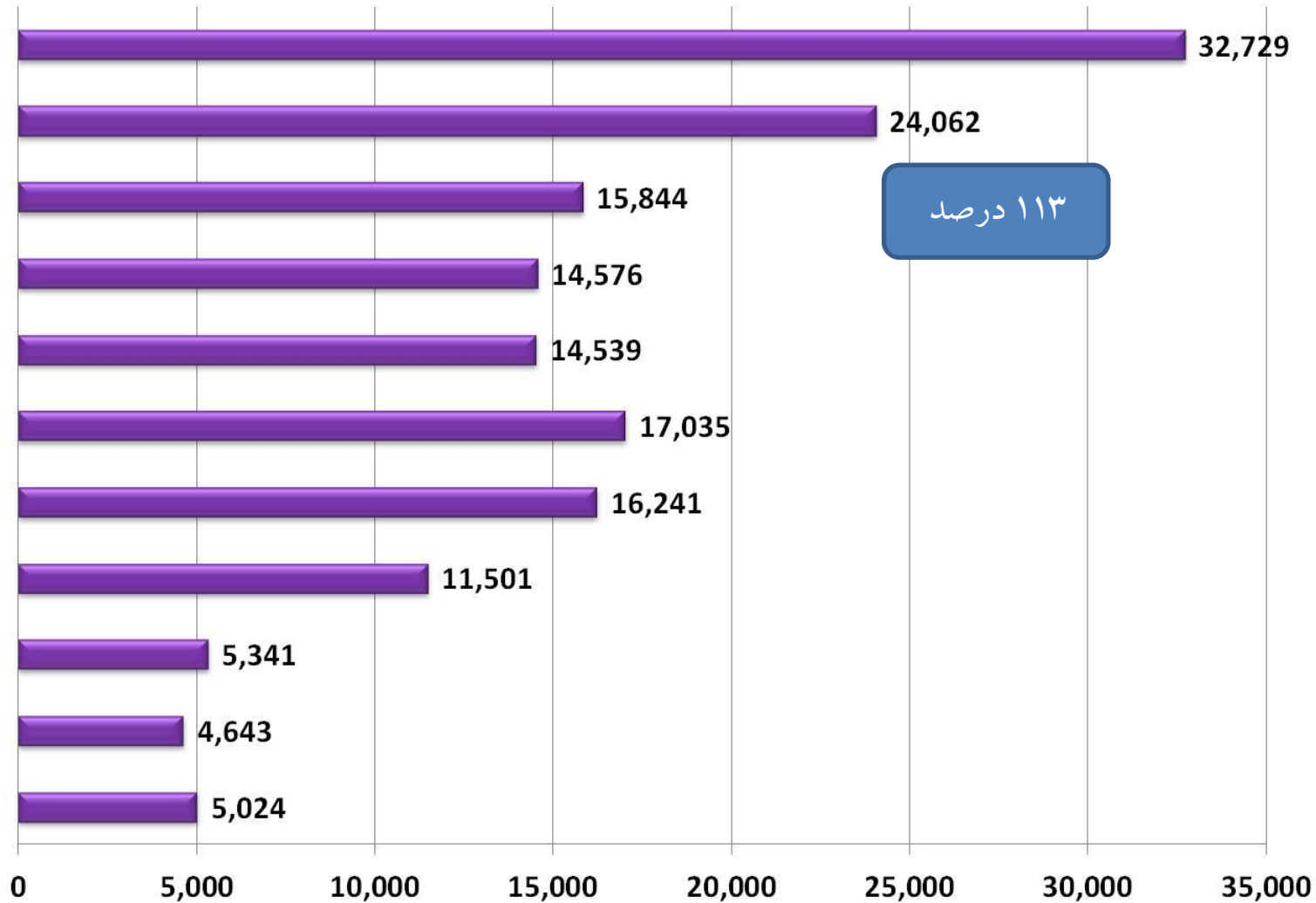
۱۳۹۲

۱۳۹۱

۱۳۹۰

۱۳۸۹

۱۳۸۸

۱۱۳ درصد

مقدمه

قیمت کنجاله سویا (ریال)

میانگین قیمت مرغ زنده طی سال های ۱۳۸۸ - ۱۳۹۸

تا ۲۰ مرداد ۱۳۹۸

۱۳۹۷

۱۳۹۶

۱۳۹۵

۱۳۹۴

۱۳۹۳

۱۳۹۲

۱۳۹۱

۱۳۹۰

۱۳۸۹

۱۳۸۸

87,461

۷۷ درصد

70,778

49,038

45,661

40,886

44,931

43,345

35,793

22,209

20,616

16,554

5,000 15,000 25,000 35,000 45,000 55,000 65,000 75,000 85,000 95,000

قیمت مرغ زنده (ریال)

مقدمه

مقدمه

نوع مرغداری	ظرفیت ساخته شده در دوره	ظرفیتی که در دوره بهره برداری میشود
مرغ اجداد گوشتی	۵۸۱۰۰۰	۳۷۵۰۰۰ ۳۵ درصد
مرغ مادر گوشتی	۲۶۰۰۰۰۰	۱۶۰۰۰۰۰ ۳۸ درصد
مرغ گوشتی	۴۴۰۰۰۰۰۰	۳۵۰۰۰۰۰۰ ۲۰ درصد

ضعف بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

شاخص	تغییر در سطح جهان طی ۳۰ سال گذشته	برنامه سطح جهان در ۳۰ سال آینده	وضعیت فعلی ایران
ضریب تبدیل	۲.۴ به ۱.۷۸	۱.۴	۲.۱
تلفات	۶ درصد به ۴ درصد	۳ درصد	۹ درصد
سن کشتار	روز ۶۳ به ۴۲ روز	۳۸ روز	۴۵ روز

تحلیل STEELPED

از عوامل مؤثر بر بهره‌وری صنعت مرغ گوشتی

UNIDO, Foresight Methodologies

روش / رویکرد تحلیلی STEEPLED

طبقه بندی اطلاعات و پیمایش محیطی Environmental Scanning

- S - عوامل مرتبط با حوزه علم و دانش
- T - عوامل مرتبط با حوزه فناوری
- E - عوامل مرتبط با حوزه اقتصادی
- E - عوامل مرتبط با حوزه زیست محیطی
- P - عوامل مرتبط با حوزه سیاستگذاری - سیاسی
- L - عوامل مرتبط با حوزه نهادی/قانونی
- E - عوامل مرتبط با حوزه ارزشی/فرهنگی
- D - عوامل مرتبط با حوزه جمعیت

• تعاریف دیگر PEST/ PESTLE/ STEEPV

UNIDO, Foresight Methodologies

کاربردهای روش / رویکرد تحلیلی STEEPLED

- کسب اطلاعات برای تحلیل فرصت/تهدید/قوت/ضعف SWOT
- کسب اطلاعات از محیط داخلی و بیرونی در برنامه ریزی راهبردی (Strategic planning)
- کسب اطلاعات در باره پیشرانها (Driver) و شبکه عوامل مؤثر بر متغیر کلیدی هدف (Key factor)
- روش مقدماتی در تدوین سناریو (Scenario building) و آینده نگاری (foresight)

- ابزاری مبتنی بر منابع دانشی گذشته (مستندات علمی) و گذشته (اطلاعات شهودی خبرگان)
- کسب اطلاعات از طریق ابزار مصاحبه/پرسشنامه/کارگاه

UNIDO, Foresight Methodologies

مراحل اجرای روش / رویکرد تحلیلی STEEPLD

- تشکیل کمیته راهبری (در رویکردهای مشارکتی/گسترده)
- دامنه یابی Scoping مسائل مهم و موضوعات اصلی
- شناخت متغیر هدف و کلیدی Key factor
- جمع آوری مستندات علمی و اخبار موثق در حوزه های مشخص STEEPLD مؤثر بر متغیر هدف
- دریافت اطلاعات گذشته اطلاعات شهودی خبرگان Implicit knowledge از طریق مصاحبه/کارگاه
- طراحی پرسشنامه و شناسایی عوامل مهم در حوزه های مشخص STEEPLD
- بازخورد نتایج به گروه و جامعه آماری در قالب کارگاه حضوری/مجازی
- بررسی مجدد عوامل به همراه طبقه بندی آنها در قالب مدل مفهومی
- بازخورد نتایج (بیش از ۲ بار) تا حصول اطمینان نسبی
- طراحی پرسشنامه جهت امتیاز بندی اهمیت و تأثیر عوامل STEEPLD بر متغیر کلیدی

اجرای STEEPLED در مطالعه «آینده پژوهی عرضه مطمئن گوشت مرغ تا افق ۱۴۰۴»

بکارگیری آینده نگاری مستلزم تغییر رویکرد و یا منجر به تغییر رویکرد در فرآیندهای :

- پیش بینی و شناخت آینده ← آمادگی برای آینده و یا ساخت آینده .
- برنامه ریزی استراتژیک ← تفکر استراتژیک و برنامه ریزی تعاملی،
- سیاست گذاری متمرکز ← سیاست گذاری شبکه ای ،

آینده پژوهی در پارادایمهای علوم انسانی و اجتماعی

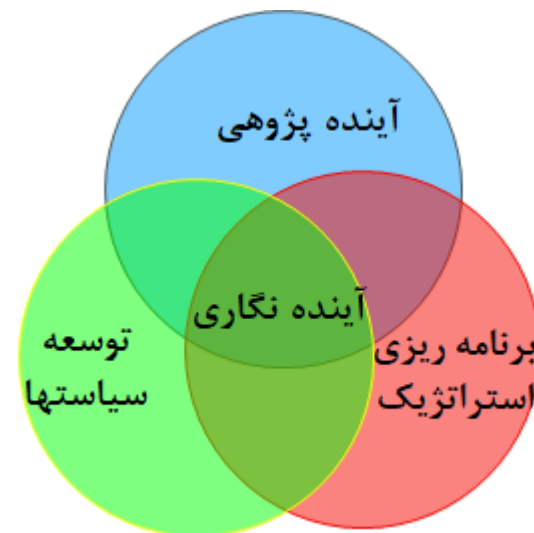
اثبات گرایی	آینده پژوهی یکپارچه	ابعاد پارادایمی
آینده ای که (به صورت فیزیکی) بعداً رخ خواهد داد، به صورت ماهیتاً طبیعی به گذشته و حال متصل است - دنیای عینی که می تواند به وسیله مشاهده شناخته شود	آینده طی فرآیندی از بازسازی های ذهنی مبتنی بر موقعیت زمانی و مکانی معین از جهان بشری متولد می شود.	درک و فهم آینده و جهان
مشاهده گر	مشارکت کننده ی مشاهده گر	موقعیت آینده پژوه
پیش بینی دامنه ای از شقوق آینده های محتمل	حفظ انواع مشارکت در سطوح اجتماعی مرتبط	هدف آینده پژوه
عوامل با قابلیت کمی گرایانه، مدلسازی پویا	آینده بر اساس مشارکت طیف های گوناگون بازیگران در یک فرآیند یادگیری پویا و خلاقانه درک محیط طبیعی و اجتماعی شکل می گیرد	قواعد و روش ها
تأیید گرایی، پایایی	قابلیت ابطال گرایی جزئی، قابلیت پذیرش و استفاده نتایج در دیگر اقدامات اجتماعی	معیار مطلوبیت نتایج آینده پژوهی

Azimi Dezfuli, A. A., et al. (2017). A Survey on Integral Futures Studies Capacity to Overcome the Challenge of Meeting Future Water Resources for Food Production. *JSRD*, 1(1), 53-68.

مبانی نظری مطالعه

آینده نگاری یک روش
ساختار یافته تفکر جمعی
درباره آینده و برنامه ریزی
برای حال است.

فرآیند اجرای مطالعه

مراحل اجرای مطالعه

- مطالعه از آذر ۱۳۹۸ با تشکیل کمیته راهبری آینده نگاری وارد فاز پیش آینده نگاری و تکمیل و ارایه طرح پژوهش شد.
- **دامنه یابی Scoping** :- شناسایی ابعاد مسأله ، فراخوان فعالان اصلی، انتخاب روشهای تحلیل و نحوه غلبه بر محدودیتهای مطالعه .
- فراخوان تدریجی و مصاحبه با فعالان و خبرگان صنعت مرغ گوشتی اعم از فعالان دولتی، دانشگاهی و نمایندگان تشکلهای صنعت مرغ گوشتی اتحادیه مرغداران گوشتی ایران ، اتحادیه مرغداران صنعت مرغ گوشتی کشور، انجمن صنفی مرغداران گوشتی کشور، شرکت زنجیره مرغ گوشتی، ... معاونین بهبود تولیدات دامی و مدیران طیور سازمان جهاد کشاورزی استانهای مختلف ، آغاز شد.
- **واکاوی مستندات علمی** موجود سازمانهای دولتی و غیردولتی صنعت مرغ گوشتی.

مراحل اجرای مطالعه

اعضای کمیته راهبری مطالعه

- مهندس حسینی
- مهندس سیدمصطفوی
- مهندس خوش صحبتان
- دکتر چهارآیین
- دکتر دباغ
- مهندس نخعی

برخی از خبرگان مورد مصاحبه

• مهندس یوسفی	• دکتر رکنی
• مهندس آذروش	• مهندس مقدم نیا
• مهندس معصومی	• دکتر پالوج
• دکتر نبی پور	• مهندس فروغی
• مهندس ناجی	• دکتر ملک نیا
• مهندس صدیق پور	• مهندس فارغی
• مهندس یوسفخانی	• مهندس قربانزاده
• مهندس حسینی	• دکتر قدیری
• دکتر کمالی	• دکتر حافظی
• مهندس جافر	• دکتر اکبر نژاد
• مهندس فتاح	• دکتر مهربانی

فهرستی که در قالب مصاحبه- نشست حضوری- نشست مجازی و کارگاه با هیات اندیشه ورز صنعت طیور همکاری داشته اند

ردیف	نام خانوادگی	استان	موقعیت و نقش در صنعت طیور
۱	آقای اجرتی	سیستان	مرغدل
۲	آقای احمدیان	تهران	مدیر - وزارت جهادکشاورزی
۳	آقای اسدالله نژاد	گیلان	مرغدل- مدیرعامل اتحادیه مرغ گوشتی
۴	آقای اصغری زاده	تهران	لجمن خوراک دابی
۵	آقای الماسیان	تهران	مرغدل- پیشکسوت مرغ گوشتی
۶	آقای آذروش	تهران	لجمن صنعتی مرغ گوشتی
۷	آقای اصغری زاده	تهران	لجمن صنعتی تولیدکنندگان خوراک دابی
۸	آقای افتخاری	تهران	کارشناس محقق طیور
۹	آقای ابراهیمی	خراسان جنوبی	مدیر کل تولیدات دابی- وزارت جهادکشاورزی
۱۰	آقای امینی	تهران	مدیر طیور- وزارت جهادکشاورزی
۱۱	آقای اکبرپور	فارس	مرغدل
۱۲	آقای اکبرشاهی	تهران	مدیر-سازمان دامپزشکی
۱۳	آقای آگاه	فارس	محقق طیور
۱۴	آقای الماسیان	تهران	مرغدل
۱۵	آقای امیرحاجلو	تهران	مدیر - وزارت جهادکشاورزی
۱۶	آقای باباوند	لردبیل	مرغدل
۱۷	آقای بنی اسدی	همدان	محقق- وزارت جهادکشاورزی
۱۸	آقای بیرابی	تهران	مرغدل- تعاونی شاهنگ
۱۹	آقای پرنیا	تهران	مدیریتشویی اموردام- وزارت جهادکشاورزی
۲۰	آقای پرهیزگار	بوشهر	کارشناس طیور-سازمان جهادکشاورزی
۲۱	آقای پروانه	تهران	ولد کننده خوراک طیور
۲۲	آقای پورسمر	تهران	صندوق حمایت از طیور
۲۳	آقای ترکاشوند	تهران	صندوق حمایت از طیور
۲۴	آقای تقوی ملای	تهران	کارشناس دامپروری- وزارت جهادکشاورزی
۲۵	آقای ثقفی	یزد	مرغدل گوشتی
۲۶	آقای جعفر	گلستان	اتحادیه مرغ گوشتی
۲۷	آقای جعفری	خراسان رضوی	مدیر طیور- وزارت جهادکشاورزی
۲۸	آقای جعفری نژاد	آذربایجان شرقی	مرغدل
۲۹	آقای جمشیدی کاخی	خراسان رضوی	صاحب کارخانه خوراک دابی
۳۰	آقای چهار آیین	کرمانشاه	شرکت مادر تخصصی صنعت طیور
۳۱	آقای حافظ	تهران	لجمن صنعتی توزیع کنندگان عمده نهاده های دامی ایران
۳۲	آقای حبیبیان	تهران	مرغدل-اتحادیه مرغ تخمگذار
۳۳	آقای حسینی	خراسان	محقق - وزارت جهادکشاورزی
۳۴	آقای حسینی	تهران	پیشکسوت صنعت طیور
۳۵	آقای حسینی	فارس	مشاور و محقق تغذیه طیور
۳۶	آقای حکیمی	آذربایجان غربی	مرغدل- اتحادیه مرغ گوشتی
۳۷	آقای حیدری	زنجان	مدیر طیور
۳۸	آقای خوش صحبتان	تهران	مدیر وزارت جهادکشاورزی-پیشکسوت صنعت طیور
۳۹	آقای دباغ	خراسان رضوی	مرغدل- کانون صنعتی مرغ کشور
۴۰	آقای دریس	سیستان	مرغدل
۴۱	آقای دانشگر	آذربایجان غربی	مرغدل- اتحادیه مرغ گوشتی
۴۲	آقای نماوندی نژاد	تهران	معاون تولیدات دابی- وزارت جهادکشاورزی

فهرستی که در قالب مصاحبه- نشست حضوری- نشست مجازی و کارگاه با هیات اندیشه ورز صنعت طیور همکاری داشته اند

ردیف	نام خانوادگی	استان	موقعیت و نقش در صنعت طیور
۴۳	آقای رکنی	تهران	مدیر وزارت جهادکشاورزی-پیشکسوت صنعت طیور
۴۴	آقای رکنی	تهران	اتحادیه وارد کنندگان نهاده های دام و طیور ایران
۴۵	آقای زعیم	یزد	مرغدل
۴۶	آقای زمانی	مرکزی	مرغدل - اتحادیه مرغ گوشتی-پیشکسوت صنعت طیور
۴۷	آقای زمانی	خوزستان	اتحادیه مرغ گوشتی
۴۸	آقای زمانی	کردستان	مرغدل- انجمن صنعتی مرغ گوشتی
۴۹	آقای سماوات	تهران	اتحادیه تعاونیهای کارخانجات خوراک دام ، طیور و آبزیان ایران
۵۰	آقای سواری	تهران	لجمن صنایع خوراک دام، طیور و آبزیان ایران
۵۱	آقای سلیم مصطفوی	تهران	فدراسیون طیور- پیشکسوت صنعت طیور
۵۲	آقای شعبانی	ایبیز	مرغدل- اتحادیه مرغ گوشتی
۵۳	آقای صدیق پور	تهران	لجمن جوجه یکروزه-پیشکسوت صنعت طیور
۵۴	آقای طلائش	تهران	فدراسیون طیور-پیشکسوت صنعت طیور
۵۵	آقای عظیمی	قم	مرغدل-پیشکسوت صنعت طیور
۵۶	آقای فارغی	تهران	لجمن ملی تولید کنندگان زنجیره ای گوشت مرغ
۵۷	آقای فاضلی	تهران	شرکت مادر تخصصی صنعت طیور
۵۸	آقای فتاح	تهران	اتحادیه وارد کنندگان نهاده های دام و طیور ایران
۵۹	آقای فرحی	فارس	مرغدل-پیشکسوت صنعت طیور
۶۰	آقای فروغی	تهران	مرغدل- کانون صنعتی مرغ گوشتی
۶۱	آقای فلاح	یزد	مرغدل-اتحادیه مرغ گوشتی
۶۲	آقای فهیمی	قم	مرغدل تخمگذار
۶۳	آقای فیضی نژاد	آذربایجان شرقی	مرغدل گوشتی
۶۴	آقای قدیری	تهران	لجمن صنعتی تولیدکنندگان خوراک دابی
۶۵	آقای قدیمی	خراسان رضوی	مرغدل-پیشکسوت صنعت طیور
۶۶	آقای قربانزاده	تهران	لجمن صنعتی کشاورزهای صنعتی طیورکشور
۶۷	آقای قلی تبار	مازندران	کارشناس طیور
۶۸	آقای کریم زاده	تهران	محقق طیور
۶۹	آقای کمالی	تهران	مشاور اتحادیه مرغ گوشتی-پیشکسوت صنعت طیور
۷۰	آقای گیلانی	گلستان	کارآفرین تغذیه طیور
۷۱	آقای لشکری	قزوین	اتحادیه مرغ گوشتی
۷۲	آقای محملمیان	تهران	کارشناس دامپزشکی- وزارت جهادکشاورزی
۷۳	آقای محمدنژاده	بوشهر	مرغدل گوشتی
۷۴	آقای محمدزاده	یزد	مدیر طیور- وزارت جهاد کشاورزی
۷۵	آقای مختاری	ایبیز	محقق طیور
۷۶	آقای مری	فارس	مرغدل گوشتی- پیشکسوت صنعت طیور
۷۷	آقای مزرعه سفیدی	یزد	مرغدل-لجمن صنعتی مرغ گوشتی
۷۸	آقای مزرعه سفیدی	یزد	مرغدل
۷۹	آقای معصومی	تهران	پیشکسوت صنعت طیور
۸۰	آقای مقدم نیا	تهران	مدیر وزارت جهادکشاورزی-پیشکسوت صنعت طیور
۸۱	آقای ملک نیا	تهران	مدیر طیور وزارت جهادکشاورزی
۸۲	آقای منصوری	اصفهان	مرغدل- اتحادیه مرغ گوشتی
۸۳	آقای مومنی	گیلان	مرغدل -پیشکسوت صنعت طیور
۸۴	آقای مومنی	فارس	مرغدل

مراحل اجرای مطالعه

- پویش محیطی Environmental scanning
- با تشکیل گروه مجازی (۲/۱۲/۱۳۹۸) به عنوان پل ارتباطی اولیه و تبادل اطلاعات و نظرات، با رسیدن به حد نصاب حداقل ۲۰۰ نفر از فعالان جهت دریافت و رصد گزارشات واقعی عرصه در زنجیره تأمین نهاده ها تا تولید و پرورش تا توزیع مرغ گوشتی و شفافیت محیط مؤثر بر آینده صنعت مرغ گوشتی وارد مرحله عملیاتی شد. به موازات آن با مراجعه متناوب به اخبار و اطلاعات رسمی کشور ، برای شناسایی عوامل مؤثر بر بهره وری صنعت مرغ گوشتی اقدام شد.
- اجرای بیش از ۳۰۰ نفر ساعت مصاحبه حضوری و غیر حضوری با فعالان در استانهای کشور و در اختیار قراردادن نتایج مصاحبه های مشارکت کنندگان در دسترس عمومی برای رسیدن به اجماع بالاتر و فراهم شدن امکان بازگشت مجدد به نتایج حاصله برای اصلاح و اقدام مجدد در ادامه مطالعه

مراحل اجرای مطالعه

- مطالعه از آذر ۱۳۹۸ با تشکیل کمیته راهبری آینده نگاری وارد فاز پیش آینده نگاری و تکمیل و ارزیابی طرح پژوهش شد.
- **دامنه یابی Scoping** :- شناسایی ابعاد مسأله ، فراخوان فعالان اصلی، انتخاب روشهای تحلیل و نحوه غلبه بر محدودیتهای مطالعه .
- فراخوان تدریجی و مصاحبه با فعالان و خبرگان صنعت مرغ گوشتی اعم از فعالان دولتی، دانشگاهی و نمایندگان تشکلهای صنعت مرغ گوشتی اتحادیه مرغداران گوشتی ایران ، اتحادیه مرغداران صنعت مرغ گوشتی کشور، انجمن صنفی مرغداران گوشتی کشور، شرکت زنجیره مرغ گوشتی، ... معاونین بهبود تولیدات دامی و مدیران طیور سازمان جهاد کشاورزی استانهای مختلف ، آغاز شد.
- **واکاوی مستندات علمی** موجود سازمانهای دولتی و غیردولتی صنعت مرغ گوشتی.

مراحل اجرای مطالعه

• * اجرای بیش از ۱۱ مورد کارگاه حضوری و مجازی، نتایج نشستهای اجراشده با فعالان صنعت طیور به منظور ارتقای یادگیری اجتماعی و رسیدن به اجماع بیشتر و فراهم شدن امکان بازگشت مجدد به نتایج حاصله برای اصلاح و اقدام مجدد با * تدوین و اجرای ۱۰ مورد پرسشنامه در اختیار شرکت کنندگان قرارداده شد،

- کارگاه بررسی کارآمدی سیاست تأمین ارز و نهاده های خوراک طیور
- کارگاه ارزیابی نقش ذی نفعان در سیاست تأمین نهاده های خوراک طیور
- کارگاه بررسی کارآمدی سیاست تأمین ارز و نهاده های خوراک طیور
- پرسشنامه ارزیابی سیاست تأمین نهاده ها - واردات
- پرسشنامه نظر سنجی در باره عملکرد بازارگاه و توزیع جوجه یکروزه در آن
- پرسشنامه ارزیابی سیاست تأمین نقدینگی صنعت مرغ گوشتی

مراحل اجرای مطالعه

- کارگاه بررسی نقش تشکلهای صنعت طیور در صنعت مرغ گوشتی
- کارگاه بررسی راهکارهای تثبیت بازار جوجه یکروزه گوشتی
- کارگاه بررسی چالشهای تولید جوجه یکروزه لاین آرین
- پرسشنامه نظر سنجی و ارایه پیشنهاد حل مسأله جوجه یکروزه
- کارگاه بررسی اثرات حذف ارز ترجیحی بر صنعت طیور
- کارگاه بررسی تمهیدات لازم برای گذار از مرحله انتقالی حذف ارز ترجیحی، با تأکید بر نقش تشکلهای صنعت طیور
- کارگاه بررسی عوامل مؤثر بر عرضه مطمئن گوشت مرغ
- پرسشنامه شناسایی عوامل کلیدی و پیشرانها
- پرسشنامه ارزیابی اولیه عوامل مؤثر بر صنعت مرغ گوشتی

نتایج مطالعه

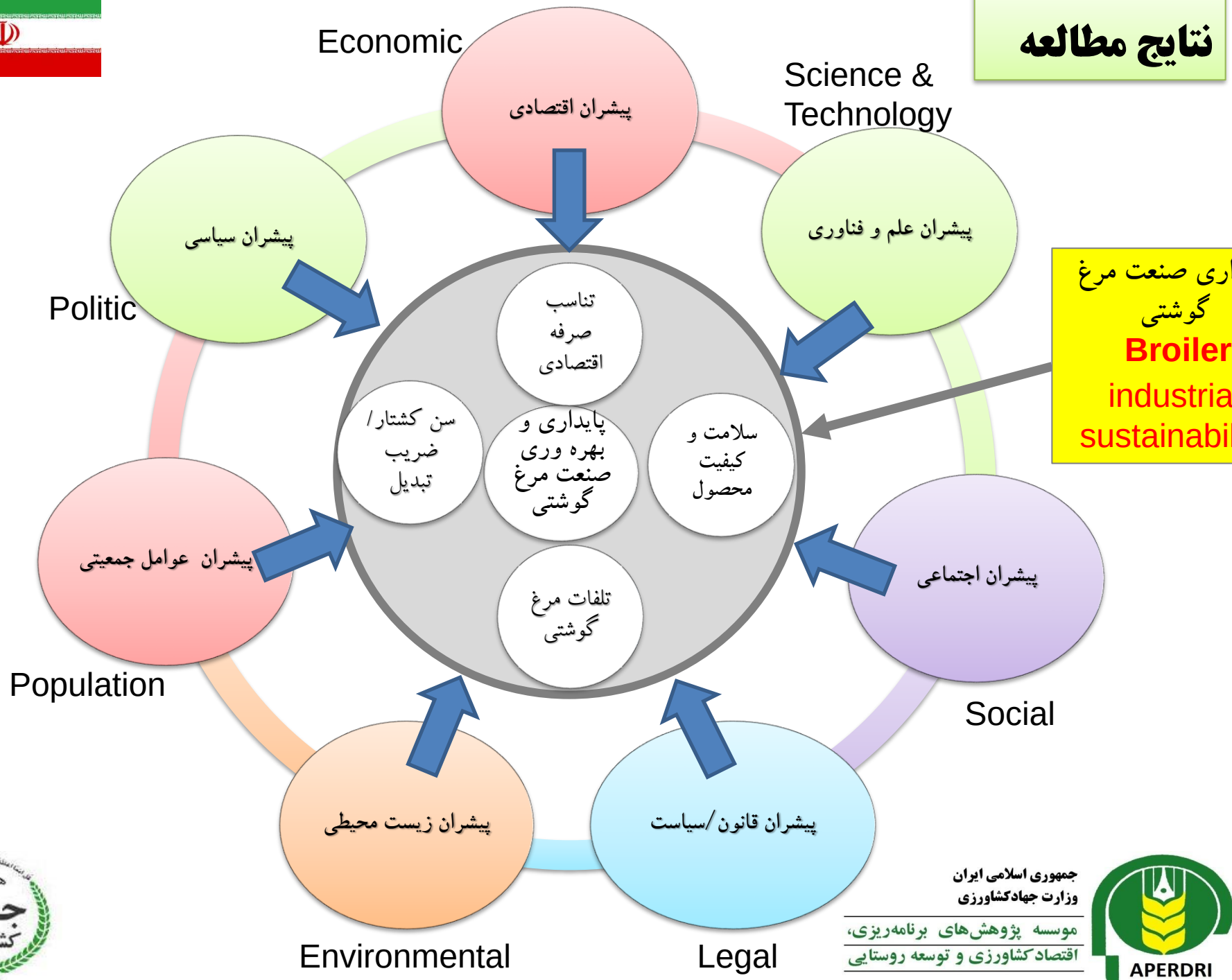
شناسایی عامل کلیدی

تولید کیفی و کمی گوشت مرغ

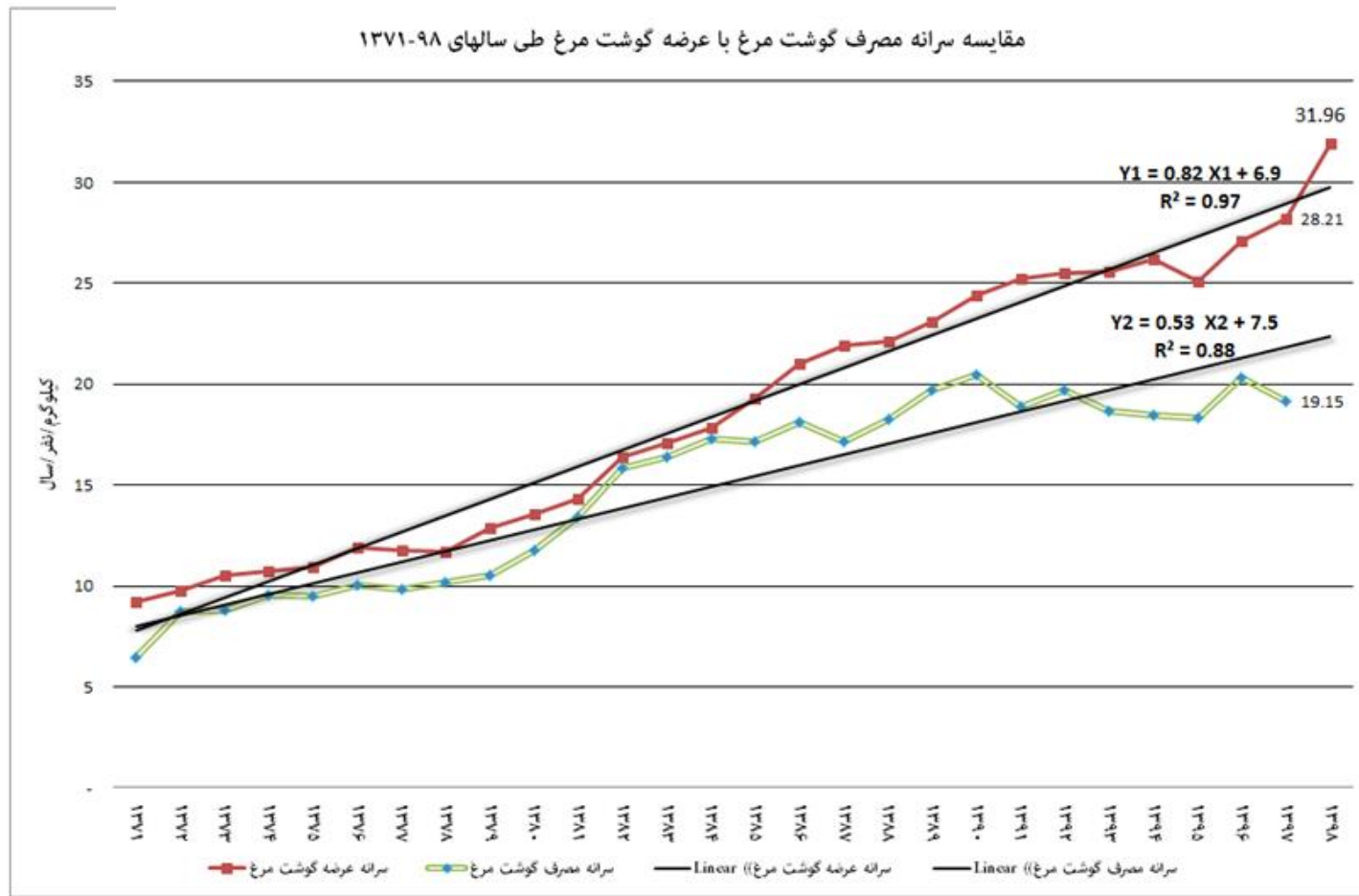

تأمین تقاضای محصول در جامعه

« بررسی دلایل اختلاف سرانه مصرف مرغ گوشتی و عرضه سرانه مرغ گوشتی »

« بررسی دلایل اختلاف سرانه مصرف مرغ گوشتی و عرضه سرانه مرغ گوشتی »

۳- پیشنهادات

- ۱- تجارب قبلی وزارت جهاد کشاورزی (تکفای طیور، سماصط، GIS، بازارگاه، اطلاعات پشتیبانی) در خصوص سازماندهی آمار و اطلاعات تأمین نهاده ها، کارخانجات تولید خوراک، ورودی و خروجی واحدهای مرغ اجداد، واحدهای مرغ مادر، واحدهای پرورش مرغ گوشتی، واحدهای کشتارگاهها، در قالب سیستم واحد منسجم شوند.
- ۲- در قالب ارزیابی های متناوب زمانی و میدانی نواقص و خلأهای ممکنه شناسایی و جهت رفع آنها اقدام گردد.
- ۳- اطلاعات موجود حلقه های تولید طیور، در قالب یک پنجره واحد، دسترسی های لازم را برای واحدهای برنامه ریزی و پژوهشی تخصصی در دسترس قراردهند.
- ۴- مجموعه اطلاعات مورد سؤال در پرسشنامه مرکز آمار ایران به عنوان نهاد رسمی آماری کشور، با اصلاحاتی در اقلام اطلاعاتی ماکیان، و تفصیلی تر نمودن این مورد به مرغ گوشتی، بوقلمون، شترمرغ و ... امکان برآورد دقیقتری برای مصرف گوشت پرندگان فراهم نماید.
- ۵- مرکز آمار ایران با اصلاحاتی در روش و تعداد نمونه گیری شهری و روستایی برآورد دقیقتری از مصارف خوراک خانوارها (به ویژه غذای اصلی) و خصوصاً برآورد دقیقتری از مصارف آنها در دهکهای مختلف جامعه، جهت بررسی نحوه توزیع مصرف کالاهای اصلی غذایی در جامعه ارایه نماید.
- ۶- مرکز آمار ایران حتی المقدور با توجه به فاصله موجود میان آمار عرضه مرغ گوشتی (وزارت جهاد کشاورزی) و مصرف مرغ گوشتی/ ماکیان در جهت شفافیت آمار موجود و فهم علت فاصله موجود میان این دو آمار رسمی میادرت نماید.

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای زیست محیطی
سیل،
خشکی
سرمازدگی،
طوفان،
گسترش آلودگیهای بهداشتی مانند کرونا
ضعف مکانیابی واحدهای طیور

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای بهداشت و درمان

آنفلونزای فوق حاد پرندگان،

نیوکاسل

برونشیت

وجود باقیمانده آنتی بیوتیک در گوشت مرغ

تلفات ناشی از سایر عوامل : حمل و نقل و ...

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای علم و فناوری

عقب افتادگی در علم ژنتیک لاین آرین

ضعف دانش و فناوریهای نوین واکسن و دارو طیور

ضعف دانش و فناوریهای نوین تغذیه طیور

ضعف دانش و فناوری نگهداری ، ذخیره سازی و فرآوری گوشت طیور

کمبود تحقیقات بازار و تبلیغ محصولات طیور و بازاریابی جهانی

کمبود تحقیقات ارتقای بهره وری پرورش طیور

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اقتصادی

- وابستگی به واردات خوراک طیور
- وابستگی به واردات گله های اجداد
- توسعه ناکافی تجهیزات و صنایع تبدیلی، تکمیلی در صنعت طیور
- کمبود و وابستگی به واردات واکسن و داروهای طیور
- ریسک بالای تولید صنعت طیور به دلیل نوسانات نرخ دلار
- ضعف حمایت تسهیلات بانکی واحدهای پرورش طیور
- مشکلات بیمه محصولات طیور
- عدم کارایی شبکه بازاریابی و بازاریارسانی و حضور گسترده و چشم گیر دلالان و واسطه ها در بازار طیور
- نوسان مقطعی و نامطمئن قیمت محصولات طیور و ناپایداری آن
- مشکلات تنظیم بازار و قیمت گذاری محصولات طیور
- ایجاد ظرفیت تولید بیش از نیاز کشور در بخش مرغ گوشتی
- پایین بودن راندمان تولید (بالا بودن ضریب تبدیل) در واحدهای پرورش طیور

وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش های برنامه ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

3/11/2024 3:18 AM

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی **حکمرایی، مدیریت و برنامه ریزی، سیاستگذاری**

تغییرات پی در پی در تصمیم گیری های کلان تولید طیور و بازار کالا و ارز در پی تغییر دولت و مجلس

ضعف در مشروعیت و مقبولیت سیاست ها توسط دیگر ذی نفعان.

ضعف کارایی و اثربخشی سیاستهای نهادهای حاکمیتی

ضعف در عدالت و نگاه برابر به تشکلهای و دخالت نابجا در فعالیت آنها

ضعف در اجماع گرایی و توجه به خواست و وفاق ذی نفعان

ضعف شفافیت در فرآیند تدوین و اجرای سیاستهای صنعت طیور

ضعف در پاسخگویی نهادهای حاکمیتی نسبت به اقدامات و عملکرد خود

ضعف در پیاده سازی و نظارت بر اجرای قوانین مانند قانون جامع دامپروری یا اعمال قوانین مالیاتی و تعرفه ها و عوارض علی رغم شمول پرورش طیور ذیل فعالیت کشاورزی

ضعف در مشارکت پذیری ذی نفعان در سیاست گذاری، اجرا، نظارت بر طرحها

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی حکمروایی، مدیریت و برنامه ریزی، سیاستگذاری

تعدد نهادهای تصمیم گیرنده و دخالت زیاد در صنعت

گسترده بودن بخش کشاورزی در کنار محدودیت توان اداری، نظارت و پیگیری نهاد دولتی

ضعف در ارایه طرح و برنامه جامع کارشناسی شده و قابل استمرار در سطح صنعت

نبود چشم انداز واقع بینانه در رابطه با توسعه صنعت طیور

ضعف شدید در آمار و اطلاعات دقیق

ضعف هماهنگی در برنامه ریزی واحدهای دولتی درونی و بیرونی صنعت طیور

عدم نظارت دولت بر فعالیت تشکلهای احراز صلاحیت اعضاء و آموزش مدیران تشکلهای صنعت طیور

عدم نظارت دولت بر احراز صلاحیت اعضاء و آموزش مدیران تشکلهای صنعت طیور

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی مدیریت کلان علم و فناوری در زیر بخش طیور

محدودیت و ضعف کیفی نهادهای تخصصی، مطالعاتی، امکانات تحقیقاتی و آزمایشگاهی در زمینه خوراک طیور

تعارضات و چالشهای مدیریت دولتی در حفظ، ارتقا و بکارگیری لاین آراین

محدودیت و ضعف کیفی نهادهای تخصصی، مطالعاتی، امکانات تحقیقاتی و آزمایشگاهی در زمینه پرورش، بهداشت و سلامت طیور

مشکلات موجود مربوط به اعتبارات تحقیقاتی متناسب با فعالیتهای پیش بینی شده و عدم تخصیص به موقع آن

ضعف حضور افراد متخصص و علمی در نهادهای دولتی و غیردولتی صنعت

ضعف ارتباط علمی با کشورها و مراکز دانشی و فناوری و شرکتهای بزرگ صنعت طیور

ضعف در ترویج و انتقال و پیاده سازی دانش و فناوریها و مهارتهای جدید

ضعف انگیزه و ضعف در ساختار آموزش و پژوهش نیروی محقق در سطح ملی و استانی و ارتباطات سازمانی آنها

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی مدیریت کلان اقتصادی در زیر بخش طیور

چالش تأمین ارز واردات نهاده های واسطه ای صنعت طیور

چالشهای واردات نهاده های خوراک طیور

مداخله یکطرفه دولت در کاهش قیمت محصولات در زمان افزایش قیمت تولید، بدون ایفای نقش در زمان کاهش قیمت در بازار

ضعف در اعمال قانون معافیت صنعت طیور از پرداخت مالیات

ضعف دولت در جبران تلفات طیور

چالشهای واردات گله های اجداد و دیگر نهاده های مورد استفاده در بخش تغذیه، بهداشت و تجهیزات

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی ناشی از رفتار تشکلهای طیور

ضعف تشکلهای طیور در ارائه خدمات فنی مهندسی کشاورزی

ضعف تشکلهای طیور در ارائه خدمات بازاریابی

ضعف در تشکلهای برای مشارکت هدفمند با دولت و مجلس در جهت سیاست گذاری، اجرا و نظارت

ضعف پذیرش تشکلهای از سوی بدنه واحدهای پرورش طیور

وجود ضعف در ساختار انتخابات صنفی تشکلهای صنعت طیور

وابستگی تشکلهای صنعت طیور به نهاد دولتی

وجود برخی فعالیتهای رانت جویانه ی غیرمولد و غیر مرتبط با اهداف تشکلهای توسط اعضا

ضعف هماهنگی درونی و بین تشکلی صنعت طیور

تعارض منافع بین تشکلهای صنعت طیور

ضعف اعضا در آموزش قوانین و حقوق صنفی تشکلهای

خلأ قوانین، ضوابط، مقررات جامع در ارتباط با تشکلهای و انتقال تجارب مدیریتی

ضعف تشکلهای و عدم آمادگی آنها برای پذیرفتن مسؤولیت اجرای برنامه های صنعت طیور

عدم نظارت بر فعالیت تشکلهای احراز صلاحیت اعضا و آموزش مدیران تشکلهای صنعت طیور

چالشهای مؤثر بر بهره وری و پایداری صنعت مرغ گوشتی

برخی چالشهای اجتماعی ناشی از رفتار واحدهای مرغداری

ضعف مدیریت واحدها، ضعف تخصص و مهارت در بخش قابل توجهی از بهره برداران

پراکندگی جغرافیایی واحدهای طیور

وجود واحدهای غیرمجاز طیور

دیر پذیری وسخت پذیری مرغداران، ضعف تمایل استفاده از کارشناسان خبره برای مشاوره

ضعف آگاهی مرغداران برای احتراز از اثرات آنتی بیوتیکها ،

ضعف همکاری مرغداران برای تولید مرغ سائز

ضعف انتقال پذیری دانش و مهارت و ضعف خطرپذیری در بهره برداران

ضعف تلاش در جهت نوآوری و خلاقیت در بهره وری تولید

بی اعتمادی مرغداران به اجرای درست و کامل برنامه های دولت و حمایت های مالی، فنی و آموزشی

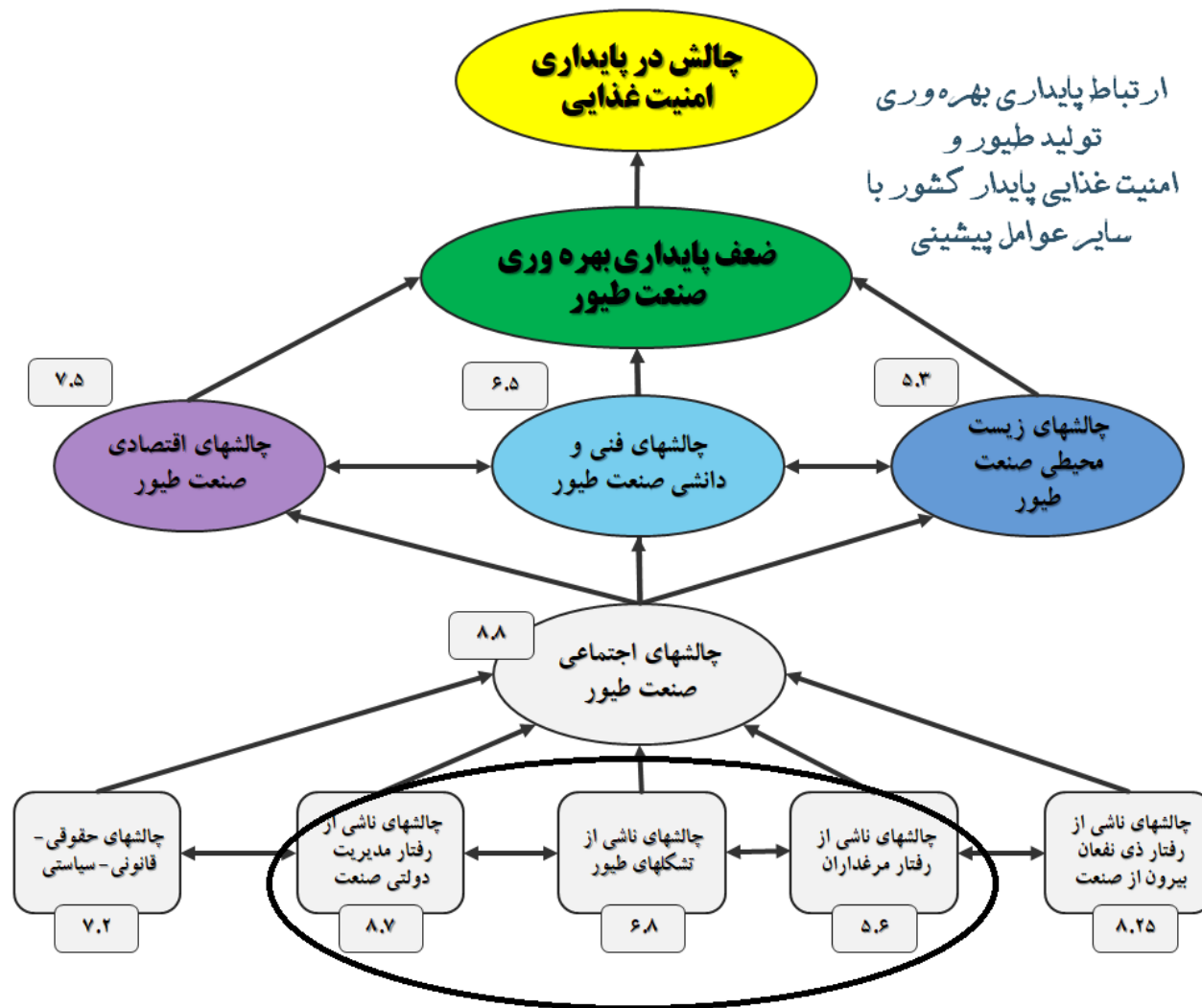
ضعف فرهنگ و روحیه سازماندهی و تشکیلاتی در مرغداران

نبود سیستم بهای تمام شده و حسابداری مالی تولید در واحدهای تولید طیور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت جهاد کشاورزی

موسسه پژوهش های برنامه ریزی،
اقتصاد کشاورزی و توسعه روستایی

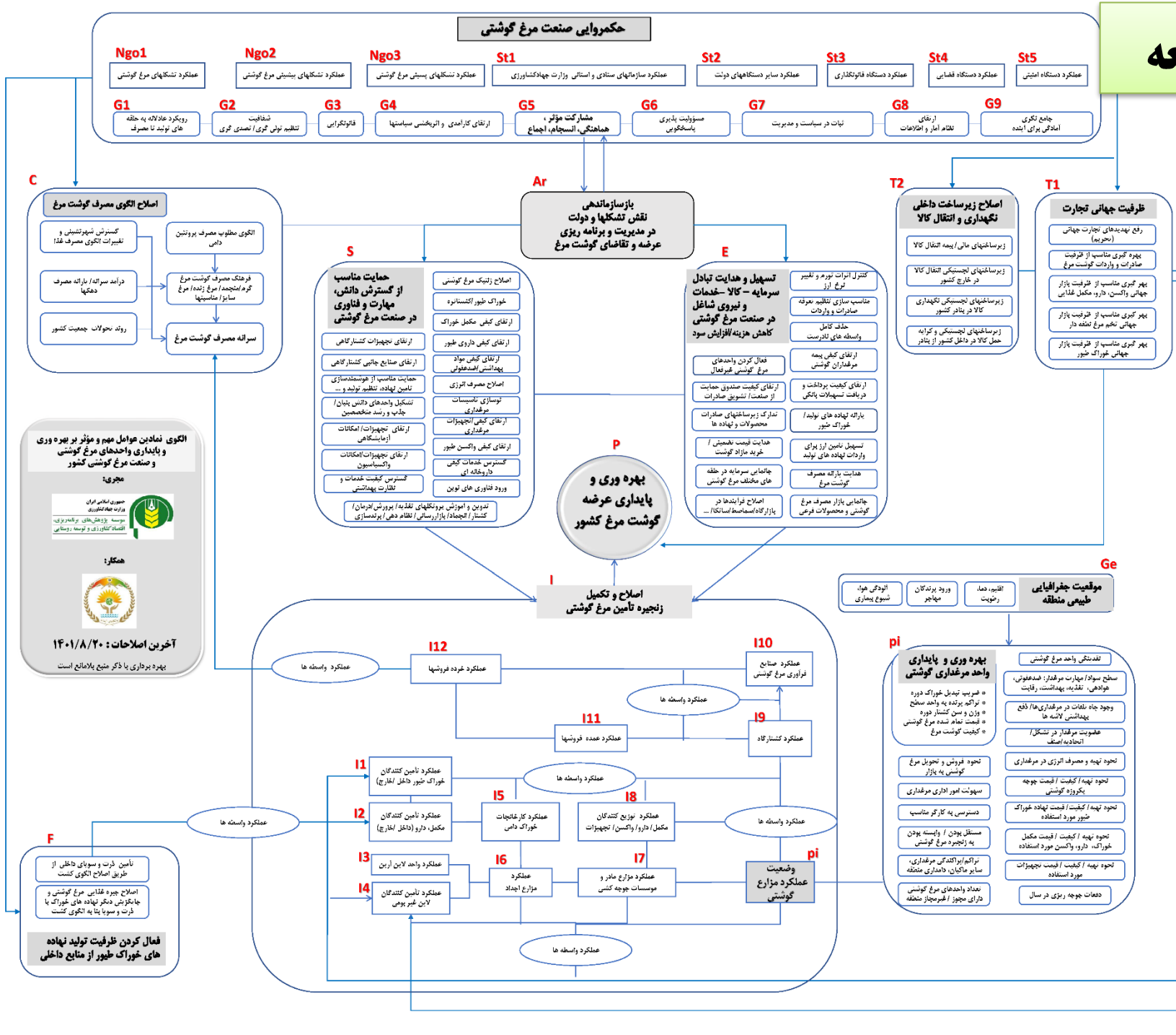

حکمروایی صنعت مرغ گوشتی

نتایج مطالعه

الگوی عوامل موثر بر پایداری بهره‌وری مرغ گوشتی

اعتبار الگوی عوامل مؤثر بر پایداری بهره وری مرغ گوشتی

شاخص ارزیابی اعتبار الگوی معرفی شده					درصد امتیازاتی که شرکت کنندگان به شاخصهای ارزیابی «آینده پژوهی عرضه مطمئن گوشت مرغ تا ۱۴۰۴» داده اند
خیلی زیاد	زیاد	متوسط	کم	خیلی کم	
6.5	54.8	32.3	6.5	0.0	سازگاری و انطباق الگو برای موضوع و اهداف مطالعه «آینده پژوهی عرضه مطمئن گوشت مرغ تا ۱۴۰۴»
9.7	45.2	41.9	3.2	0.0	اثر بخشی و کارایی الگوی پیشنهادی در «آینده پژوهی عرضه مطمئن گوشت مرغ تا ۱۴۰۴»
9.7	41.9	25.8	19.4	3.2	انسجام الگو
6.5	48.4	38.7	6.5	0.0	مطلوبیت و قدرت الگو برای تبیین رابطه عملکرد ذی نفعان اصلی در عرضه مطمئن گوشت مرغ تا ۱۴۰۴
16.1	51.6	25.8	3.2	3.2	میزان پوشش عوامل اصلی مؤثر بر بهره وری صنعت مرغ گوشتی و قابلیت تعمیم به سطح کشور
22.6	35.5	35.5	6.5	0.0	قابلیت پذیرش الگوی معرفی شده در سیاست گذاری و برنامه ریزی در صنعت مرغ گوشتی
11.9	46.2	33.3	7.6	1.1	متوسط

امتیازهای داده شده در هر یک از شاخصهای ۶ گانه ارزیابی الگو و متوسط امتیاز شاخصها در مجموع در رده «خیلی زیاد» و «زیاد» بالاتر از ۵۰ درصد بوده است. بر اساس متوسط شاخصهای ۶ گانه، ۳۳.۳ درصد در رده «متوسط»، ۷.۶ درصد در رده «کم» و ۱.۱ درصد در رده «خیلی کم» امتیاز داده اند.

اولویت بندی پیشرانهای مؤثر بر پایداری بهره وری تولید مرغ گوشتی

برای اولویت بندی پیشرانهای شناسایی شده درباره اهمیت تأثیرگذاری (نقش اساسی تر و گسترده تر بین ۱ الی ۵) آنها و میزان عدم قطعیت آنها سؤال شد. هرچه «عدم قطعیت» یک عامل بیشتر باشد به این معناست که آینده آن غیرقابل پیش بینی تر است. فراوانی های بدست آمده در باره اولویت اول تا سوم پیشرانها و عدم قطعیت (امتیاز ۱ = کاملاً قابل پیش بینی ، امتیاز ۲ = کمی قابل پیش بینی، ۳ = کاملاً غیر قابل پیش بینی است)

تمایز اهمیت پیشرانهای شناسایی شده به این معناست که هر کدام در جایگاه خود از اهمیت خاص برخوردارند و باید در فرآیند ارتقای صنعت مد نظر باشند اما به جهت تأثیرگذاری بر دیگر پیشرانها و کل صنعت متفاوت هستند. لذا هرگونه حرکت اصلاحی در صنعت مرغ گوشتی باید بر اساس اولویت این پیشرانها آغاز گردد.

اولویت بندی پیشرانهای مؤثر بر پایداری بهره وری تولید مرغ گوشتی

	مؤلفه	فراوانی اولویتهای معرفی شده	عدم قطعیت	اهمیت پیشران
Gov	اصلاح حکمروایی صنعت مرغ گوشتی	20	1.83	36.7
Ngo	بازسازماندهی نقش تشکلهای و دولت در مدیریت و برنامه ریزی عرضه و تقاضا	15	1.57	23.6
E	تسهیل و هدایت سرمایه - کالا - خدمات و نیروی شاغل در صنعت مرغ گوشتی	7	3.00	21.0
I	اصلاح و تکمیل زنجیره تأمین مرغ گوشتی	10	1.86	18.6
S	حمایت مناسب از گسترش دانش، مهارت و فناوری در صنعت مرغ گوشتی	8	1.4	11.2
Pi	بهره وری و پایداری واحد مرغداری گوشتی	6	1.67	10.0
F	بهره گیری مناسب از ظرفیت تولید نهاده های خوراک طیور از منابع داخلی	4	2	8.0
T2	اصلاح زیرساخت داخلی نگهداری و انتقال کالا	5	1.5	7.5
T1	بهره گیری مناسب از ظرفیت جهانی تجارت	3	2	6.0
C	اصلاح الگوی مصرف گوشت مرغ	2	1.00	2.0
Ge	تغییر یا تطبیق با موقعیت جغرافیایی طبیعی منطقه	1	2.00	2.0
	جمع	81		

پیشنهادهات

الف- شکل گیری کمیته متشکل از فرهیختگان و نمایندگان دستگاههای صنفی و دولتی صنعت طیور برای اصلاح، تکمیل و استمرار یافته های مطالعه؛

ب- سازماندهی صنعت مرغ گوشتی در قالب احکام برنامه هفتم توسعه

پ- بنا به بررسی های انجام شده، خلأهایی در مسیر برآورد تولید مرغ گوشتی؛ از تولید جوجه یکروزه و تلفات آنها، تولید غیرمجاز مرغ گوشتی، تلفات مرغ گوشتی، کشتار مرغ گوشتی و افت لاشه آن، کشتار مرغ گوشتی، انبارسازی گوشت مرغ تا عرضه در میادین عمدهفروشی، وجود دارد که می تواند برآورد تولید گوشت مرغ را با ضعف دقت مواجه نماید. بخش صادرات و واردات گوشت مرغ سهم ناچیزی از عرضه گوشت مرغ را به عهده دارند اما در این بخش باید به تعاریف ارائه شده در کد تعریف شده در گمرک کشور برای گوشت مرغ تعلق می گیرد دقت نمود

ت- سیاست تأمین ارز ، نقدینگی و تنظیم بازار صنعت مرغ گوشتی در کنار همدیگر و در کنار دیگر سیاستهای ضروری ارتقای صنعت مرغ گوشتی دنبال گردند،

با سپاس از توجه شما